

Univerzita Hradec Králové

zpravodaj UHK / léto 2013

Co mají společného indiáni, kardinál a univerzita?

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

- / Co mají společného indiáni, kardinál a univerzita? Udělení čestného doktorátu latinskoamerických studií kardinálu Dominiku Dukovi
- / Pedagogická fakulta otevřela své brány
- / Květa Jeriová-Pecková se vrátila na svou univerzitu
- / Na pedagogické fakultě zněla němčina – odborná i „krásná“
- / Ohlédnutí za koncertní sezónou na Hudební katedře PdF UHK

TVŮŘČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

- / Hradecké ekonomické dny 2013
- / Nový vědecký projekt GA ČR: Ženská práce a moderní společnost v českých zemích
- / Archeologické objevy z oblaků i ze země
- / Češi pomáhají zakládat nikaragujskou politologii
- / Mladému vědci univerzity udělena prestižní cena pro historiky

DIÁŘ

- / Den π na Fakultě informatiky a managementu
- / Kariéru v IT lze nastartovat na FIM UHK!
- / Rozvášněné fanoušky na stadionech pomohou uklidnit absolventi PdF UHK
- / Nový docent univerzity
- / Univerzita publikující
- / Stránka generálního partnera
- / V klubu Gusta to žije
- / Přijďte na setkání absolventů a přátel!

Zdaleka není pravidlem, aby byla aula univerzity zaplněna do posledního místa. Ne snad, že by se akademickému sboru nedostávalo působivých řečníků, kteří by na své přednášky dokázali přilákat širší okruh zájemců nad rámec rozvrhem stanovených počtů studentů a udržet jejich pozornost. O atraktivní hodiny hradeckých profesorů není nouze, stejně jako se na univerzitě pravidelně koná řada významných akcí, během nichž je univerzita plná života. Avšak i v těchto zvyklostech se 12. února 2013 událo něco mimořádného, tak říkajíc nad obvyklé poměry. Osobnost hradecského rodáka, dlouholetého biskupa a současného českého primasa kardinála Dominika Duky, kterému univerzita v tento den udělila čestný doktorát, přiměla k účasti na obřadu neobyčejně množství výjimečných hostů. A jak si povšimla redaktorka jednoho celostátního deníku, jen přivítání nejdůležitějších z nich přesáhlo čtvrt hodinu.

Onen den měl vůbec zvláštní atmosféru. Akademické ceremoniály bývají často vážné až oficiálně odosobněné, avšak příležitost ocenění kardinála Duky jako by se obvyklému průběhu vzpírala a jako by jeho osobnost přiměla všechny přítomné k tomu, aby přes veškerou slavnostnost dovolili svým pozitivním emocím a lidské přirozenosti vyniknout na povrch. Napomohla tomu svým způsobem i ta skutečnost, že se při této události prvně představovalo nové a vpravdě nekonvenční výtvarné pojetí auly, které prostřednictvím dynamických a pestrobarevných vzorů dodávalo atmosféře další náboj a ozvlášťovalo obvyklý průběh univerzitního obřadu prvkem novosti. Ostatně i samotné zahájení bylo neobyčejně vřelé a přátelské. Ze své vlastní vůle a v osobním volnu přijeli kardinálu Dukovi zazpívat českou státní hymnu členové sboru kůru katedrály Sv. Duha v Hradci Králové, jeho někdejšího

biskupského kostela. Někteří přitom vážili cestu až ze severu Čech a jiných vzdálených míst.

Ocenění Dominika Duky čestným doktorátem latinskoamerických studií nebylo v žádném případě pouhou společenskou formalitou. Královéhradečtí mají v dobré paměti biskupa Duku jako muže, který pomáhal budovat mosty mezi katolickou církví a světskou vysokou školou poznamenanou léty totalitní ideologie, jako pravidelného a téměř samozřejmého návštěvníka seminářů a konferencí a jako člena odborných univerzitních grémií. Práce Dominika Duky byla a stále je vidět ve městě i na

univerzitě. Zcela konkrétním podnětem k udělení čestné vědecké hodnosti pak byla pomoc tehdejšího biskupa při navazování kontaktů Filozofické fakulty UHK s univerzitami v Latinské Americe. Bez jeho podané ruky by dnes nebylo samozřejmostí, že z relativně malého a z globálního pohledu neznámého města Hradec Králové vede pomyslný most k univerzitám v Peru, Bolívii, Chile a v dalších zemích jižní Ameriky.

Příčiny okouzlení Filozofické fakulty UHK Latinskou Amerikou ve svém vystoupení osvětlila děkanka dr. Pavlína Springerová: „Od počátku jsme byli na naší fakultě pevně přesvědčeni

o tom, že Latinská Amerika je světovým regionem s obrovským potenciálem, který bude dlouhodobě lákat uchazeče o studium na Univerzitě Hradec Králové. S potěšením a několikiletým odstupem mohu konstatovat, že se naše očekávání naplnila. Do budoucna taktéž doufáme, že ekonomická, politická a společenskokulturní relevance Latinské Ameriky bude vbrzku reflektována, a to nejen v našich akademických kruzích, ale i v rámci české diplomacie, která latinskoamerické pole bohužel postupně vyklízí.“ Jak dále děkanka fakulty uvedla, mají studenti její fakulty, mj. i díky kontinuální podpoře ze strany

arcibiskupa Duky, příležitost zažívat zcela nezapomenutelné oslavy Sema-na Santa, tedy Velikonoc v peruánském Ayacuchu kombinující hlubokou religiozitu domorodého obyvatelstva s touhou slavit a bavit se v rámci neutuchajících lidových tradic. A také mohou poznávat latinskoamerickou fascinaci kultem Pražského Jezulátka, o kterém se paradoxně mnohdy podrobněji dozvídají právě až za hranicemi naší země. Slova děkanky Springerové o roli kardinála Duky potvrdili i dr. Petr Grulich z pozice promotora doktorského obřadu, prorektora a předchozího děkana FF UHK a samozřejmě rektor univerzity

prof. Josef Hynek, který kardinálu Dukovi na základě souhlasu vědecké rady čestný doktorský titul latinskoamerických studií udělil.

Sám kardinál, ozdobený kromě gradu doctor honoris causa také Zlatou medailí univerzity, přednesl velmi osobní zamyšlení o své cestě ke světu na druhém břehu Atlantiku. Začala se odvíjet od dílem náhodně zakoupené knihy Bartolomea de Las Casas Zpráva o vylidňování zemí indijských, již budoucí primas český objevil na konci 50. let coby student jedenáctiletky J. K. Tyla ve výkladu jednoho královéhradeckého knihkupectví.

Jak kardinál Duka poznamenal, nešlo v případě Las Casasově jen o romantiku a dobrodružství, byla to četba, která ukazovala trochu jiný svět a problémy, s kterými se musel vyrovnávat po celý život, svoboda, lidská důstojnost, právo člověka na osobní svět a přesvědčení, právo na svobodu a politickou náboženskou a státní suverenitu. Byl to také první krok, který vedl k zakoupení učebnice španělštiny s význačnými idiomy: „Yo trabajo en la fabrica Skoda.“ Dominik Duka se k této větě několikrát navracel, aby ji s nadhledem uvedl do kontextu své pozdější práce v plzeňské Škodovce – bez státního souhlasu.

Ve svých úvahách o současné Latinské Americe dále doktor Duka pronesl tyto myšlenky: „Vedle vlastního studia, jak historických materiálů, tak současných studií, jsem měl možnost navštívit Latinskou Ameriku osobně. V 90. letech Mexiko a v minulém roce Peru. Zde na místě jsem si mohl ověřit dvě skutečnosti, kterými současný svět jakoby pohrdá. A to lidovou tradici a lidovou zbožnost promítnutou do umění. Jsou to poutní místa a jejich příběhy.

Nejznámější poutní místo Latinské Ameriky je Guadalupe. V době, kdy Bartolomeo de Las Casas zápasí o nové zá-

kony (Nuevas Leyes), zjevuje se Panna Maria v podobě indiánské ženy indiánovi Juanu Diegovi, původním jménem Cuahtlatotzin (Orlice, která mluví). Lidová píseň zpívá: „Guadalupana, Mexicana“. Panna Maria je Guadalupánka, Mexičanka. Podobně v Peru v Pomaku u jezera Titicaca je Panna Maria členkou kmene Aymarů, jako i její syn Ježíš. Tyto skutečnosti vypovídají, na čí straně je Bůh, či správněji, kdo je Bůh, který se stal jedním z nás.

Druhou skutečností je umění, které vyjadřuje lidovou zbožnost ve smyslu inkulturace zbožnosti do forem vlast-

ního umění. Jsem skutečně fascinován cuscenským uměním (Escuela Cusqueña). Můžeme mluvit o skutečné inkarnaci teologie do světa umění. Není to jen paradigma, kdy Ježíš mestic či Kečua nese těžký kříž, a jsou to španělští biřici, kteří ho bijí. Ježíš, Dobrý pastýř není antický mladík z bukolické přírody, ale podsaditý indiánský pas-
tevec, který vleče na zádech ovci, pod kterou se mu podlamují kolena. Zápas o člověka, o zatoulanou ovci, je tvrdý a náročný. Rád bych ale připomněl, že se nejedná pouze o vize a adaptaci, ale o velké umění, které si zaslouží obdiv a úctu. Mluví o jednotě lidského rodu, ve kterém rasismus a podobné teorie či fantasmagorie nemají místo.“

Uznání doktoru Dominiku Dukovi projeví ve svých vystoupeních vysocí představitelé veřejného života a diplomatického sboru. Za osobnosti Hradce Králové se s gratulací k čestnému doktorovi obrátil ministr zdravotnictví doc. Leoš Heger, za státy Latinské Ameriky pak vzdal hold velvyslanec Spojených států mexických José Luis Bernal Rodríguez. I kulturní program propojoval duchovno s exotickým dalekých krajů. Umělecký soubor Collegium Marianum přednesl výběr z děl zachovaných v záznamech českých misionářů 18. století.

Po čestných doktorech pedagogických věd biskupu Karlu Otčenáškoví, básníku a diplomatu Viktoru Fischlovi, profesoru inženýrské pedagogiky Adol-

fu Melezinkovi a profesoru a duchovnímu mysliteli Petru Píthovi a držitelích tohoto ocenění v oblasti historických věd profesoru hospodářských dějin Milanu Myškovi a přednímu evropskému medievistovi profesoru Františku Šmahelovi je Dominik Duka sedmou osobností, k jejímuž dílu se univerzita formou této pocty přihlásila.

Galerii těchto osobností obohacuje Dominik Duka zcela jedinečným způsobem. Dejme proto v závěru zaznít slovům prorektora dr. Petra Grulichy, který ve svém laudatiu promovanému výstižně formuloval obecnou podstatu zásluh kardinála Duky:

„Dominik Duka svým nadáním a odvahou zcela civilně a lidsky přirozeně vystupovat a hovořit s lidmi, svými veřejnými vystoupeními, svými literárními díly a dalšími projevy boří bariéry, které dnes mezi civilním světem a světem církve existují. Obrovským způsobem tak přispívá k morálnímu ozdravení naší společnosti, k rozvoji morálních hodnot v ní, ale na druhé straně také ke „zlidštění“ církve. V tomto směru, tedy ve směru šíření ideálů humanity, je úsilí pana kardinála Dominika Duky shodné s úsilím všech humanitních vysokých škol v naší zemi i v celém křesťanském civilizačním okruhu. Dominika Duku tak lze ve všech těchto směrech považovat, spolu se zesnulým prezidentem Václavem Havlem, za jednu z nejsilnějších morálních autorit naší doby.“

Čestní hosté akademického obřadu.

Pedagogická fakulta otevřela své brány

Václav Víška, proděkan PdF UHK

Týden odborných setkání, přednášek, konferencí, společenských a kulturních akcí, to byly letošní Pedagogické dny, tradiční týdenní setkávání odborníků, učitelské veřejnosti a bývalých a současných studentů.

Letošní ročník, který se uskutečnil v týdnu od 25. do 29. dubna 2013, měl hned několik vrcholů. Mezi ty odborné patřily konference, které pořádala Katedra kulturních a náboženských studií (Člověk jako východisko dialogu kultur), Katedra tělesné výchovy a sportu (Optimální působení tělesné zátěže) a Katedra technických předmětů (Modernizace vysokoškolské výuky technických předmětů) PdF UHK.

O kvalitě odborných setkávání svědčí také množství pozvaných expertů, kteří byli hosty jednotlivých kateder. Pozornost zaslouží přednáška prof. Martina Hilského z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budě-

jovicích, který působí jako překladatel, esejista a přední světový odborník na dílo Williama Shakespeara. Přednáška profesora Hilského nazvaná „Shakespeare a divadlo řeči“ se zaměřila na problémy překladu tak komplexního díla, jaké Shakespeareova tvorba představuje. Jednalo se o jedinečnou příležitost, jelikož profesor Hilský o problematice překladu promluvil v českém jazyce vůbec poprvé.

Fakulta tradičně pořádala tzv. hlavní přednášky. Středeční proslovil doc. Petr Koliha, programový ředitel dětského kanálu ČT:D, který se zabýval dětskou percepcí televize. Ve čtvrtek hostoval v zaplněné aule Objektu společné výuky prof. Jan Jiráček, mezinárodně uznávaný odborník na problematiku médií, který proslovil přednášku na téma O médiích a lidech.

Výrazným okamžikem Pedagogických dní byl tzv. Den jazyků, na kterém se podílely všechny jazykové katedry. For-

mou rozsáhlého workshopu naznačily, jaké moderní možnosti má současná česká škola ve výuce mateřského jazyka i jazyků cizích. Téměř 200 studentů a žáků ZŠ a SŠ a jejich učitelů odcházelo s velmi dobrými pocity.

Katedra tělesné výchovy a sportu se vyjma odborného počínu v podání přednášky Mgr. Květy Jeriové-Peckové a konference o optimální tělesné zátěži předvedla mimo prostory univerzitních budov, když uspořádala sportovní akademii, kterou realizovala na pódiu v jednom z nákupních center.

Významnou součástí Pedagogických dnů byl již 13. ročník výtvarné soutěže dětí z mateřských škol „Školka plná dětí“, kterou pořádá MŠ Kampánova a spolupořádá Ústav primární a preprimární edukace a Katedra výtvarné kultury PdF UHK. V tomto roce se sešlo asi 4 000 výtvarných prací nejen z Česka, ale také z Polska, Německa a Ukrajiny. Ve čtvrtek 28. března

2013 proběhlo vyhlášení výsledků za přítomnosti děkana doc. Vacka, náměstkyně primátora města Ing. Maclové a dalších zástupců města i Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Do auly Objektu společné výuky se sjelo několik desítek dětí, jejich rodin a zástupců mateřských škol z celé republiky, které získaly ocenění v některé z kategorií. Nejzajímavější dětské práce byly vystaveny v Objektu společné výuky UHK až do konce května.

Kulturním vrcholem Pedagogických dní byl tradiční koncert pořádaný Hudební katedrou PdF UHK (o něm více v článku doc. Chrobáka). Pedagogická fakulta demonstrovala také svůj internacionální rozměr, když na některé katedry přijali pozvání experti ze zahraničí. Mohli jsme tak vidět odborníky z Turecka, Slovinska, Polska, Německa, Ruska apod. I pro příští rok zůstanou pedagogické dny hlavní příležitostí kontaktu fakulty se svými absolventy a školskou veřejností.

Květa Jeriová-Pecková se vrátila na svou univerzitu

Václav Víška, proděkan PdF UHK

Květa Jeriová-Pecková, absolventka Pedagogické fakulty v Hradci Králové, byla hostem Pedagogických dnů. V rámci své přednášky se zabývala smyslem fair-play. Ukázala možnosti a přesahy tohoto typu chování ze sportu do školního prostředí. Při této příležitosti jí položil několik otázek proděkan PdF a člen redakční rady Zpravodaje Václav Víška.

Jste slavná žena, olympionička, my jsme rádi, že jste na naší akademické půdě přednášela, ale čtenáře Zpravodaje by zajímalo, co to znamená pro Vás být znovu na akademické půdě Vaší alma mater.

Musím se přiznat, že je to pro mě velká čest, to především. Zadruhé si člověk vlastně mnohdy v životě neuvědomí, že se mu předchozí životní činnosti mohou vrátit. A tohle je jedna z nich. Já jsem s velkým sebezapřením vystudovala tuto školu, mám na mysli hlavně problémy časové, neboť já jsem v té době vlastně jezdila po světě

s lyžemi na nohou a to je hrozně těžké skloubit se studiem. Měla jsem ale to štěstí a školu jsem zvládla, dokonce musím říci, že mě skutečně připravila na moje budoucí povolání, které jsem ale bohužel začala dělat až deset let po promoci, mezi to se mi vklínil sport a mateřská dovolená. Jsem moc ráda nejenom, že jsem školu dokončila, ale také jsem ráda, že se učitelským povoláním můžu živit, což rozhodně svědčí o kvalitě mnou vystudované školy.

Dnes jste mluvila o fair-play, nemohu se tedy nezeptat bývalé vrcholové sportovkyně, co znamená fair-play pro ni.

Já si myslím, že podstatné je, aby člověk nikdy nezapomněl, že když udělá něco dobře, vrátí se mu to, byť třeba za dlouhou dobu. Když udělá něco špatně, taky se mu to vrátí, i když třeba úplně z jiné strany, než to čekal. Já si myslím, že takováto rovnováha v životě platí ve všem, i když se nám to nezdá, a to fair-play je takovým návodem k tomu, aby si lidé uvědo-

movali, že když udělají něco špatně, tak to opravdu je špatně. A jestliže ve společnosti budeme myslet pozitivněji, tak si myslím, že se to všechno změní k lepšímu. Musíme ale být nejen aktivní, ale musíme taky to pozitivní myšlení víc nastartovat.

Když zrovna Květa Jeriová-Pecková nepřednáší na Univerzitě Hradec Králové nebo jinde a nepracuje v klubu, který se zabývá fair-play, co zrovna dělá?

Já to mám teď trochu složitější, já jsem vlastně odešla ze školy po dvaceti letech a přiznám se, že jsem odešla a bylo mně to strašně líto, protože to

způsobily velmi pohnuté vzájemné lidské vztahy. Takže se ze mě stala podnikatelka, stojím na vlastních nohou a snažím se najít způsob, jak své životní zkušenosti využít. Takže třeba pracuji na jednom speciálním projektu pro Olympijský výbor a spíš přemýšlím o tom, co mám ještě udělat. V loňském roce jsem vydala knihu, která se týká mé sportovní kariéry, ale nejen jí. Týká se také období, ve kterém se má sportovní kariéra odehrávala, a týká se lidí, se kterými jsem se v té době setkala a kteří mě moc naučili.

Za rozhovor děkuje a mnoho síly do důležitých a smysluplných prací přeje Vaše fakulta a univerzita.

Na pedagogické fakultě zněla němčina – odborná i „krásná“

Jana Ondráková, Katedra německého jazyka a literatury PdF UHK

Věra Koubová a Richard Pietraß.

Ve dnech 24. a 25. dubna 2013 proběhlo v Hradci Králové setkání českých a německých spisovatelů spojené s mezinárodní konferencí o aktuálních trendech v moderní české a německé literatuře. Pořadatelé této akce byla Univerzita Hradec Králové a Saská akademie umění v Drážďanech za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti. Partnery akce se staly dále Knihovna města Hradce Králové, EUROPE DIRECT Hradec Králové, Středoevropské centrum Technické univerzity Drážďany a další.

Konání akce podpořil 20. března 2013 osobní návštěvou na Katedře německého jazyka PdF UHK i velvyslanec SRN Detlef Lingemann. Oficiálního zahájení konference se mimo jiné ujala Dr. Josefine Wallat, vedoucí kulturního oddělení Velvyslanectví SRN v Praze.

Návštěva německého velvyslance a pořádání tohoto mezinárodního symposia zapadá do rámce snah společných německé diplomacii v rovině podpory kulturního poznání obou zemí a katedry německého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UHK o zvýšení obliby a znalosti jazyka našich západních a také jižních sousedů, s nimiž nás pojí mnoho společného. Podobně, jako je tomu v případě podporovatelů francouzského jazyka, usilují v poslední době i vyznačící němčiny o její výraznější prosazení ve školní výuce i v běžné komunikační praxi, kde dosud v obou případech jasně dominuje jazyk anglický.

Cílem konference bylo zmapování změn, které probíhají v německé i české literatuře v posledních letech, např. základní směřování umělecké prózy ovlivňující literární život v Česku a v Německu. Na literární scénu vstupují noví

autoři, objevují se nová témata. Jiný způsob psaní a nové estetické koncepty se setkávají s měnícím se literárním prostředím a s novými formami organizace a zprostředkování literatury.

Po oba večery (24. a 25. dubna 2013) proběhla v nových prostorách Knihovny města Hradce Králové ve Wonkově ulici autorská čtení. Vystoupili zde Eva Černošová, Jaromír Typlt, Dr. Krejzyber(d)/Jiří Studený, Steffen Popp, Ron Winkler, Ingo Schulze, Katharina Bendixen, Roza Domascyna, Petr Borkovec, Kateřina Tučková, Bára Nesvadbová, Jörg Bernig, Volker Braun, Elke Erb, Peter Gosse, Richard Pietraß a Josef Haslinger. Za českou stranu moderovali prof. Vladimír Křivánek, bývalý předseda Obce spisovatelů, v současné době profesor na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové, a doc. Alena Zachová, vedoucí Katedry českého jazyka a literatury PdF UHK.

Zdařilé a bohatě navštívené byly rovněž akce v prostorách Objektu společné výuky Univerzity Hradec Králové. Probíhaly zde simultánně tlumočené pódiové diskuse na téma Aktuální trendy v současné české a německé literatuře po roce 2000 a v odpoledních hodinách následovaly v seminárních místnostech téže budovy workshopy (Objevování poetična v překladu: Elke Erb, Peter Gosse, Petr

Borkovec a Věra Koubová, Literatura jako kronika všedního dne regionu: Ingo Schulze, Steffen Popp a Jaromír Typlt, Ženy jako literární hrdinky/strategie ženského psaní: Katharina Bendixen a Bára Nesvadbová, Cizí břemena - nakládání s historií a příběhy: Jörg Bernig a Kateřina Tučková, Kreativní mandaly v tvůrčím psaní). Nechyběla ani Dílna autorské poezie (pod vedením Jiřího Studeného) a Literární ateliér (Eva Černošová).

Mimořádnou pozornost vzbudila účast dvou osobností, které dne 24. 4. 2013 získaly prestižní cenu Magnesia Litera, překladatelky Věry Koubové (za překlad knihy Richarda Pietraße Z lemu snu) a spisovatelky Kateřiny Tučkové (cena čtenářů Kosmas za Žitkovské bohyně). Zajímavostí bylo, že rovněž spisovatel Richard Pietraß se literární konference zúčastnil a tandemové čtení (německý originál a český překlad) se stalo nezapomenutelným zážitkem pro všechny přítomné.

Akce byla jedinečnou možností setkání s autory, kritiky, nakladateli a překladateli nejen pro pedagogy a studenty univerzity, učitele a studenty partnerských škol, ale i pro zájemce z řad široké veřejnosti. Vzhledem k reprezentativní účasti německých a českých literárních autorů se řadí mezi nejvýznamnější kulturní akce svého druhu v roce 2013 v Česku.

Významný rakouský spisovatel Josef Haslinger.

„Koncertní sezóna 2012/2013“ na Hudební katedře PdF UHK

Michal Chrobák, Hudební katedra PdF UHK

Pedagogická činnost na Hudební katedře PdF UHK má svá specifika. Příprava budoucích učitelů hudební výchovy na všech typech škol a učitelů ZUŠ vyžaduje od studentů zvládnutí nejen teoretických předmětů, ale i dovedností pěveckých a instrumentálních. Kvalitní individuální výuka a poctivá pravidelná domácí příprava je toho podmínkou. Má-li však student dokázat využít těchto dovedností v pedagogické praxi, musí se naučit zvládat i psychickou zátěž vlastního veřejného interpretačního výkonu. Tomu slouží systém přehrávek a koncertů, které katedra pro studenty pravidelně organizuje. Studenti sólových interpretačních oborů navíc povinně končí studium bakalářským/diplomovým koncertem.

Akademický rok 2012/2013 byl na koncertní činnost na naší katedře obzvláště bohatý. Studentských koncertů v Ebeňové síni nebo v aule budovy děkanátu PdF UHK se uskutečnilo dvacet pět (!), nepočítaje v to koncerty Smíšeného pěveckého sboru UHK a Komorního orchestru UHK mimo prostředí univerzity.

Nejprestižnější akcí katedry byl bezesporu slavnostní koncert, který se konal 26. března 2013 v sále Filharmonie

Hradec Králové v rámci Pedagogických dnů. Jeho protagonisty byli opět studenti Hudební katedry PdF UHK. Za doprovodu Filharmonie Hradec Králové s dirigentem Pavlem Šnajdrem zazněly árie z Mozartových oper (Veronika Němcová), Missa brevis C dur téhož autora (sólisté Lucie Černá, Ludmila Kroupová a absolventi katedry Leoš Bílek a Milan Motl, Smíšený pěvecký sbor UHK), Romance pro housle Antonína Dvořáka (Klára Homonaiová) a Gershwinova Rhapsody in Blue (Vladimír Heuler). Všichni účinkující podali výborné výkony a dokumentovali tak nejen svou vysokou interpretační úroveň, ale i vynikající kvalitu práce svých pedagogů.

Nabízí se možnost připomenout v této souvislosti i letošní výborné výsledky studentů PdF UHK na interpretačních soutěžích: Z mezinárodní interpretační soutěže Študentská umelecká činnost na Katolíckej univerzite v Ružomberoku přivezli naši studenti jedno 1. místo (L. Kroupová – zpěv), dvě 2. místa, tři 3. místa a dvě čestná uznání, na Celostátní interpretační soutěži studentů PdF v Olomouci získali dvě 1. místa (A. Šarmanová – varhany, P. Hýbnerová – housle), šest 2. míst a čtyři 3. místa.

Představujeme nový vědecký projekt GA ČR

Ženská práce a moderní společnost v českých zemích

řešitelka: doc. Dana Musilová (FF UHK), spoluřešitelky: dr. Marie Bahenská (AV ČR),
doc. Libuše Heczková (UK)

Projekt se zabývá rolí placené a neplacené práce v životě ženy v různých společenských vrstvách a v různých etapách vývoje moderní společnosti v českých zemích, resp. v Československu.

Východiskem výzkumu bude analýza profesních dobových časopisů, spolkových a politických programů, statistik, memoárů a korespondence představitelk ženského hnutí a profesně aktivních žen. Nedílnou součástí výzkumu bude postoj různých proudů ženského hnutí, politických stran či profesních spolků k placené práci a profesní realizaci ženy. Výzkum práce v širokém slova smyslu umožní poznat sociální a intelektuální pohyby uvnitř tříd a také se dotkne otázek národních; rozšiřující se počty pracujících žen vyvolávaly také změny občanské a politické.

Projekt má několik postupných cílů. Prvním cílem je zjistit, kam sahají počátky placené ženské práce, jak a kdy vznikaly specificky ženské profese, za jakých okolností a s jakými výsledky se ženy domáhají vstupu do tzv. mužských povolání a také, jakými postupy se ženy domáhaly rovného přístupu

na trh práce. Výzkum zahrne rovněž problematiku skloubení profese s prací v domácnosti s důrazem na fenomén dvojího zatížení žen.

Dalším postupným cílem je zjistit, jak veřejnost (mužská i ženská), veřejní činitelé a politikové pohlíželi na placenou ženskou práci a na profesní aktivity žen a jakým způsobem ji reflektovali. Součástí projektu bude rovněž sonda do situace v sousedních zemích – v Rakousku a v Německu, která umožní srovnání zkoumané problematiky v dané části středoevropského regionu.

Výsledky projektu budou shrnuty v antologii textů a především v monografii. Obě práce jsou svým charakterem určeny především badatelské veřejnosti, což ovšem nevylučuje její uplatnění rovněž ve vysokoškolské výuce či mezi lidmi s hlubším zájem o historii. Celkově obohatí naše poznatky o dějinách žen, o sociálněpolitickém myšlení v českých zemích, o srovnání se situací ve vybraných sousedních zemích a nastíní možnosti a směry dalšího výzkumu dané problematiky.

Hradecké ekonomické dny 2013

Jaroslava Ditrichová, Katedra ekonomie FIM UHK

Katedra ekonomie a Katedra managementu Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové pořádaly 19. – 20. února 2013 11. mezinárodní vědeckou konferenci Hradecké ekonomické dny 2013 (HED 2013), která se konala pod záštitou guvernéra České národní banky Ing. Miroslava Singera. Tato akce se již stala respektovanou konferencí a ve spojení s ČNB významně přispěla k oslavám dvaceti let od založení Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

Cílem a záměrem konference Hradecké ekonomické dny byla prezentace výsledků vědecko-výzkumné činnosti v oblasti ekonomie, podnikové ekonomiky a managementu a vytvoření pravidelné platformy pro setkávání odborníků blízkých oborů a posilování interdisciplinárních vztahů. Setkání účastníků napomáhá navazování osobních kontaktů důležitých pro předkládání společných výzkumných projektů. Program pak dal i prostor pro prezentaci i publikování doktorandů a mladých pedagogů. To vše splnil i letošní ročník konference HED 2013.

Vlastnímu programu konference předcházelo slavnostní zahájení putovní výstavy „20 let chráníme českou korunu“ ředitelem pobočky ČNB v Hradci Králové Ing. Václavem Albrechtem. Konferenci zahájil rektor UHK prof. Josef Hynek a děkan FIM doc. Václav Janeček, účastníky pozdravil i primátor města Hradec Králové MUDr. Zdeněk Fink.

V úvodním bloku přednášek vystoupil Ing. Miroslav Singer, guvernér České národní banky, s aktuálním tématem Dluhová krize v eurozóně a česká ekonomika. Bývalý guvernér ČNB doc. Zdeněk Tůma, současně působící jako poradce KPMG Česká republika, zaujal přítomné s příspěvkem Krize a vývoj bankovního sektoru v Evropě. Za zahraniční účastníky vědecký výbor konference vyzval k přednesení příspěvku Prof. nadzw. Krzysztofa Firleje, proděkana Fakulty ekonomie a mezinárodních vztahů Ekonomické univerzity v Krakově, a to s tématem Franchising as a modern business model for small and medium-sized trade enterprises in Poland.

Bývalý a současný guvernér České národní banky doc. Zdeněk Tůma (vlevo) a Ing. Miroslav Singer při zahájení výstavy Chráníme českou korunu na Univerzitě Hradec Králové, kterou společně otevřeli.

Jednání probíhalo v sedmi tematických sekcích – Aktuální otázky bankovníctví a finančních trhů, Makroekonomické souvislosti rozvoje regionů, Management a financování rozvoje regionů, Ekonomika a management firem, Economy and management of regions and enterprises, Ekonomia i zarządzanie regionów i przedsiębiorstw, Matematiké modely v ekonomii, Moderní trendy managementu. Nejvíce přihlášených příspěvků bylo v sekci Ekonomika a management firem a v sekci Aktuální otázky bankov-

nictví a finančních trhů se zaměřením na 20 let od zrodu České národní banky a bankovního systému České republiky. Příspěvky zazněly v češtině, slovenštině, polštině i angličtině.

Řada akademických pracovníků a významných osobností zařadila Hradec Králové ekonomické dny do svého odborného zájmu a pravidelně se na Univerzitu Hradec Králové vrací. Věřím, že konference přispěla k výměně odborných poznatků a k navázání a prohlubování dobrých kolegiálních vztahů.

Archeologické objevy z oblaků i ze země

Jaromír Kovárník, Katedra archeologie FF UHK

Člověk odedávna toužil pohlédnout na zemi z oblaků. Částečně se mu to podařilo při výstupu na vrcholky kopců a hor. Mohl tak spatřit jednak větší území a jednak věci, které ze země unikají pozornosti.

Katedra archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové patří k nemnoha těm, které zavedly do výuky leteckou archeologii. Jde o velmi účinnou nedestruktivní archeologickou metodu, která se dnes již vyvinula ve vědní obor. Pracuje na základě využití různých druhů příznaků. Patří k nim barevné půdní kontrasty vznikající naoráváním vrchních vrstev zahloubených archeologických objektů. Jejich výplň tvoří zásyp s vyšší mírou organických zbytků, a proto je zbarvena do tmavohnědých až černých odstínů. Pozůstatky zdiva zaniklých staveb zbarvují půdu rozdílně do světlejších barevných tónů. Uvedená podstata způsobuje tzv. porostové příznaky, protože vegetace rostoucí nad

zanesenými sídlištními jámami, příkopy nebo i zasypanými hroby využívá větší množství humusu i absorbované vláhy. Má vyšší vzrůst a později dozrává ve srovnání s okolním porostem. Nad pozůstatky zdiva je tomu naopak. Také sníh roztává nad takovými objekty buď dříve, nebo později. Hovoříme pak o sněhových příznamech. Reliéfní archeologické památky, jako jsou valy a příkopy, vrhají stíny a vytvářejí tzv. stínové příznaky.

Loňského roku se podařilo objevit při leteckém průzkumu řadu důležitých archeologických nalezišť. Nepochybně k nim patří kruhové příkopy s hrotitým řezem a o velkém průměru, které nazýváme rondely. Spadají do období kultury s vypíchanou keramikou z mladšího neolitu (asi 4 800–4 600 let př. n. l.). Mívají čtyři vstupy nasměrované podle světových stran. Uvažuje se, že sloužily jako shromaždiště pro pořádání důležitých kultovních a správ-

Mladému vědci univerzity udělena prestižní cena pro historiky

Redakce Zpravodaje UHK

Při pohledu z letadla prozrazují prostorové příznaky archeologovi takto nápadně místo někdejšího pravěkého rondelu u obce Chlum na Královéhradecku.

ních aktivit. U Jaroměře-Semonice jde o trojitý rondel se spojeným vnějším a prostředním příkopem s odhadnutými rozměry asi 93–70–54 m (4 vstupy), v katastru Lochenic je to již druhý dvojitý rondel se spojenými příkopy a přibližnými rozměry 105/102–75 m (4 vstupy) a nedaleko vesnice Chlum je to velký jednoduchý kruhový příkop o přibližném průměru 160×168 m (vstupy nebyly prozatím zřetelné).

Druhým krokem nedestruktivního výzkumu jsou geofyzikální metody. Archeologové pozvali proto ke spolu-

práci významného odborníka doc. Jána Tirpáka z Gemomorfologického ústavu Fakulty přírodních vied partner-ské Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Uskutečnil magnetometrická měření části trojitého rondelu u Plotišť nad Labem a vedl praktická cvičení posluchačů archeologie FF UHK. Dosažené výsledky poslouží k uskutečnění třetího důležitého kroku, jímž je vlastní archeologický výzkum. Proběhne v letních měsících letošního roku v místech západního vstupu do rondelu v rámci odborné terénní praxe studentů Katedry archeologie FF UHK.

Jméno slavného českého historika profesora Josefa Pekaře (1870–1937) nese mj. cena udílená Sdružením historiků České republiky a Pekařovou společností Českého ráje. Vznik této pocty ovlivnilo přání profesora Pekaře, včleněné do jeho závěti, aby se po letech vyhodnotilo jeho dílo a došlo provázání s novou kvalitní historickou produkcí. Od 90. let 20. století získali cenu např. renomovaní historici Jiří Mikulec za práci Pobělohorská společnost a venkovské poddané obyvatelstvo v Čechách. V dalších letech byla oceněna mj. práce Marie Koldinské (2002) Každodennost renesančního aristokrata.

Velké pocty se dostalo mladému historikovi z Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové dr. Zdeňku Beranovi, a to přiznáním Pekařovy ceny za práci Boleslavský landfrýd 1440–1453. Krajský landfrýdní spolek v pohusitských

Čechách (vyšlo 2011). Ocenění bylo uděleno za nejlepší monografii v oboru historie autora do 35 let.

Zdeňek Beran se zabývá dějinami pozdního středověku a je již např. držitelem Ceny primátora města Hradec Králové za studentskou tvůrčí práci v roce 2011. Již tehdy ve 28 letech vzbudil pozornost svou knihou o posledních představitelích rodu z Michalovic, který se významně zapsal do středověkých dějin Pojizeří. Aktuálně mladý vědec pracuje v rámci mezinárodního postdoktorského grantu ve spolupráci s archivy a univerzitami v Rakousku a Polsku na zpracování tématu Landfrýdní hnutí v zemích České koruny. Jedná se o postižení problematiky specifického fenoménu právního institutu, na jehož základě měla být zajištěna veřejná bezpečnost na určitém území. Zdeňek Beran rovněž vyučuje na Historickém ústavu FF UHK.

Den π na FIM

Iva Vojkůvková, Katedra informatiky a kvantitativních metod FIM UHK

Na Fakultě informatiky a managementu UHK se 14. března 2013 uskutečnil první ročník akce Den π na FIM, která se ve světě pořádá již bezmála tři desítky let. S nápadem na její uspořádání přišel v minulém roce Mgr. Jan Sedláček z Katedry informatiky a kvantitativních metod FIM UHK. Co se skrývá pod poněkud záhadným názvem? Anglosaský zápis data v podobě 03.14 odpovídá totiž užívané přibližné hodnotě tzv. Ludolfova čísla neboli π , které vyjadřuje poměr obvodu a průměru kruhu. Lidstvo odnepaměti přitahuje toto číslo svou „neukončeností“ (je to tzv. iracionální číslo), neexistuje jeho poslední cifra.

Organizátoři připravili pro zájemce z řad středoškoláků a vysokoškoláků (studentů informatických oborů) dvě části. Nejprve se konala přednáška Mgr. Ivy Vojkůvkové o historii čísla. Od úloh na egyptských papyrech se posluchači přenesli do doby Archimédovy, zastavili se v době okolo vzniku infinitezimálního počtu a svou exkurzi zakončili v době moderních algoritmů.

Poté se pod vedením dr. Pavla Pražáka a dr. Jiřího Havigera konal workshop v počítačové učebně, kde si mohli účastníci vyzkoušet „honbu“ za ciframi čísla s využitím vybraných metod naprogramovaných v MAPLE. Studenti si vyzkoušeli princip Archimédova odhadu čísla při výpočtu obvodu jednotkové kružnice pomocí vepsaných pravidelných n -úhelníků, poté pomocí obdélníkového pravidla hledali plošný obsah kruhu o poloměru jedné jednotky a nakonec se seznámili s metodou Monte Carlo při určení pravděpodobnosti, s jakou bude náhodně vybraný bod z jednotkového čtverce bodem kruhu vepsaného do tohoto čtverce.

Akce byla příležitostí ukázat, že matematika není jen suchá věda, ale má velmi poutavou historii i přitažlivou moderní podobu. Pro téměř padesát středoškoláků to byla také příležitost nahlédnout do života na Fakultě informatiky a managementu královéhradecké univerzity a informovat se o možnostech studia v některém z akreditovaných oborů.

Rozvášněné fanoušky na stadionech pomohou uklidnit absolventi UHK

Václav Víška, proděkan PdF UHK

Katedra sociální patologie a sociologie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové ve spolupráci s Fotbalovou asociací České republiky, vrcholným orgánem řídícím český profesionální i zájmový fotbal, pořádala 5. dubna 2013 již třetí ročník Fotbalového fóra. Za Fotbalovou asociaci České republiky se účastnil bezpečnostní manažer Bc. Martin Synecký.

Na Univerzitu Hradec Králové se sjeli vrcholní manažeři českých fotbalových klubů, zástupci fanklubů, bezpečnostních služeb a také studenti a absolventi sociálněpedagogických oborů, aby vyslechli odborné přednášky a diskutovali nad zásadními problémy vyplývajícími ze vztahu fotbalový fanoušek-vedení fotbalového klubu.

V rámci semináře, který odborně garantoval dr. Josef Kasal z Katedry sociální patologie a sociologie PdF UHK, byla akcentována témata jako zejména potřeba zavedení tzv. supporter liaison officer, jakéhosi zprostředkovatele pro koordinaci vztahů mezi fanoušky

a klubem a mezi fanoušky a policií, což ve světě běžně funguje, dále potřeba úpravy legislativních norem a problémy související s pořadatelskou službou v kontextu sociálně-patologických jevů na stadionech.

Pozice supporter liaison officer je podstatná pro Fotbalovou asociaci České republiky, avšak neméně podstatná je i pro Katedru sociální patologie a sociologie PdF UHK, respektive celou Univerzitu Hradec Králové, neboť právě zde na východočeské akademické půdě budou tito preventisté vzdělávání. Katedra sociální patologie a sociologie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové získala jako jediné pracoviště v zemi možnost exkluzivně tyto odborné kurzy pro Fotbalovou asociaci České republiky pořádat. Jejich začátek se předpokládá v září 2013.

Katedra sociální patologie a sociologie toto setkání pořádala již potřetí, vždy při metodickém vedení dr. Josefa Kasala.

Jedno z kontaktních míst veletrhu HIT kariéra.

Kariéru v IT lze nastartovat na FIM!

Petra Poulová, prodávka FIM UHK

V prostorách Fakulty informatiky a managementu UHK se 27. března 2013 konala již tradiční společná akce fakulty a HIT klastru – veletrh pracovních příležitostí HIT kariéra. Jednotliví účastníci, členské společnosti Hradeckého IT klastru i další firmy, měli možnost oslovit studenty formou odborné přednášky, prezentačního stánku nebo informačního posteru.

V rámci veletrhu zaznělo deset zajímavých přednášek, například: Vývoj SW a klientských aplikací, Java, Websphere (IBM Global Services Delivery Center Czech Republic), Jak se připravit na pohovor (Deloitte Advisory), Řízení evropských softwarových projektů z Hradce Králové (Vigour) a další.

V jedenácti prezentačních stáncích mohli studenti diskutovat o možnostech praktických projektů, zadáních bakalářských a diplomových prací i budoucím uplatnění po absolvování fakulty. Mezi místa budící největší zájem studentů patřily stánky České spořitelny a GMC Software Technology. Kromě zajímavých informací a kontaktů se mohli studenti

zapojit do různých soutěží a získat hodnotnou odměnu. Na vlastní veletrh navázalo setkání zástupců fakulty s partnerskými společnostmi Modrá fakulta – Váš partner. V rámci této akce, které se zúčastnilo dvacet zástupců firem, se účastníci zabývali možnostmi vzájemné spolupráce a jejími oboustrannými přínosy. HIT kariéra byla zakončena losováním studentských dotazníků hodnotících přínos akce o zajímavé ceny.

Co nového nabídl letošní ročník HIT kariéry návštěvníkům, nám sdělila za realizační tým předsedkyně Hradeckého IT klastru prodávka doc. Petra Poulová: „Letošního už 5. ročníku veletrhu pracovních příležitostí se kromě členských společností klastru zúčastnily další firmy, například Generali Development, IBM Global Services Delivery Center Czech Republic nebo Česká spořitelna. Pro studenty tak byla HIT kariéra možností k získání velmi zajímavých kontaktů. Úplnou novinkou pak bylo setkání Modrá fakulta – Váš partner, které je začátkem tradice každoročního oficiálního setkávání akademické a podnikatelské sféry.“

Češi pomáhají zakládat nikaragujskou politologii

Pavlaína Springerová, děkanka FF UHK

Žádná nikaragujská univerzita dosud nenabízí studijní obor politologie a země postrádá potřebné odborníky v tomto oboru. Díky spolupráci Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové a nejstarší nikaragujské univerzity, Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua v Leónu, proto vznikla myšlenka uspořádat vzdělávací kurz pro nikaragujské akademiky vedený českými politology. Hlavním cílem bylo předat znalosti a dovednosti nikaragujským univerzitním odborníkům, kteří budou v budoucnu tvořit jádro vlastního politologického oboru.

Poprvé v historii země se tak na přelomu února a března letošního roku uskutečnil v Leónu specializační kurz politologie, který byl vyučován odborníky z Hradce Králové. Intenzivního dvoutýdenního kurzu se zúčastnilo celkem 78 posluchačů, z nichž většina vyučuje právnické obory na leónské univerzitě. Mezi studenty ale byli i představitelé nikaragujské občan-

ské společnosti, politických stran a státních institucí. Češi je vyučovali témata spojená s otázkami demokratického vládnutí, volebních procesů či výzkumné metodologie v politologii. Jeden z českých vyučujících dr. Karel Kouba spatřuje právě v různorodosti témat i zkušeností posluchačů velkou výhodu celého kurzu: „Velmi rádi jsme předávali teoretické politologické znalosti co nejširšímu okruhu posluchačů i mimo univerzitu. Bylo fascinující diskutovat například s posluchači z vládnoucí Sandinistické fronty národního osvobození o tom, jak lze převést tyto teoretické poznatky do reálné politické praxe.“

Jiná z vyučujících hradecká politoložka dr. Pavlaína Springerová velmi kladně hodnotí úspěch celého kurzu z hlediska rozvoje nikaragujské politologie: „Naše partnerská univerzita v Leónu zvažuje v blízké době otevřít tolik potřebný plnohodnotný studijní obor politologie, první svého druhu

v Nikaragui. Univerzita Hradec Králové se svým dlouhodobým zaměřením na výzkum latinskoamerické politiky proto chce i nadále tyto snahy podporovat.“

Středoamerická Nikaragua je zemí s pohnutou historií. Po sandinistické revoluci v roce 1979 a následné vyčerpávající občanské válce v 80. letech se

Nicaragua stala jednou z nejchudších zemí amerického kontinentu. Praviceví prezidenti vládnoucí od roku 1990 nedokázali vyřešit strukturální problémy nikaragujské ekonomiky a politiky, což přispělo k návratu bývalého revolučního vůdce sandinistů Daniela Ortegy do čela země ve volbách v roce 2006. Na snímku autentická ukázka nikaragujské politické propagandy.

Docent Tibor Vojtko.

Nový docent UHK: doc. PhDr. Tibor Vojtko, Ph.D.

Ke dni 1. ledna 2013 jmenoval rektor Univerzity Komenského v Bratislavě docentem pro obor Speciální pedagogika akademického pracovníka Pedagogické fakulty UHK PhDr. Tibora Vojtku, Ph.D. Jmenování završilo úspěšné habilitační řízení dr. Vojtku na tamní univerzitě: dr. Vojtko na zasedání Vědecké rady Pedagogické fakulty tamní univerzity proslavil habilitační přednášku na téma Elementární učebnice pro žáky s mentální retardací a obhájil habilitační práci nazvanou Ideologie jako kurikulární problém slabikářů a čítanek pro zvláštní školu vydaných v mezidobí let 1960 až 1983.

Doc. Vojtko patří k budovatelům oboru Speciální pedagogika na Pedagogické fakultě UHK, na níž působí od roku 2004; od roku 2005 je vedoucím Katedry speciální pedagogiky PdF UHK.

Jako absolvent studijního oboru Učitelství pro 1. stupeň základní školy a speciální pedagogika na Pedagogické fakultě UJEP v Ústí nad Labem působil několik let v pedagogickém terénu a již za působení ve školské praxi studoval v doktorském studijním oboru Speciální pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V roce 2005 obhájil disertační práci na téma Odras eugenických snah v domácnosti speciálně pedagogické teorii a praxi. Problematika teoretických a filozofických východisek speciální pedagogiky, vývoje speciálně pedagogické terminologie a dějin speciální pedagogiky představuje jeden z okruhů odborného směřování a publikačních výstupů docenta Vojtku, dalším takovým okruhem jsou otázky didaktiky ve speciální

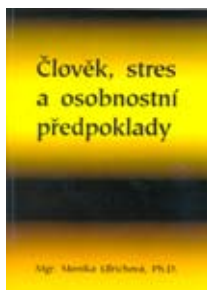
pedagogice a teorie tvorby učebnic pro děti s mentální retardací.

K nejvýznamnějším badatelským počínům docenta Vojtku patří historický výzkum reformně pedagogického úsilí ve vztahu k počátkům speciální pedagogiky ve 20. a 30. letech 20. století. Z publikací docenta Vojtku je třeba vyzdvihnout především Přehled skladebných komponent z latinské a řecké terminologie pro speciální pedagogiku a odborné statě věnované reformně pedagogickému úsilí Eduarda Štorcha.

Na naši otázku, co považuje za priority svého badatelského a dalšího pracovního směřování pro další období, doc. Vojtko odpověděl, že bude usilovat o posílení postavení Katedry speciální pedagogiky PdF UHK v rámci pracovišť v ČR a o stabilizaci oborů, které katedra garantuje. V oblasti badatelské chce pokračovat ve studiu proměn vzdělávání žáků s mentálním postižením ve druhé polovině 20. století, tj. v období totalitního Československa.

Univerzita publikující

Z KNIŽNÍCH NOVINEK NAŠICH PRACOVNÍKŮ

Mgr. Monika Ulrichová, Ph.D., Katedra kulturních a náboženských studií PdF UHK

ULRICHOVÁ, Monika: Člověk, stres a osobnostní předpoklady: souvislost osobnostních rysů a odolnosti vůči stresu. Ústí nad Orlicí: Oftis 2012, 100 s., ISBN 9788074051869.

Monografie se zabývá širokou problematikou stresu a zkoumá předpoklady jeho zvládání. Psychická stránka člověka

ovlivňuje celý náš život, styl našeho myšlení se projevuje v chování i jednání člověka. Pokud stres prožíváme pouze negativně, negativní emoce se kumulují a posléze manifestují do tzv. „stop“. Z nesprávného životního stylu mohou vzniknout psychosomatická onemocnění, která jedinci značně ztrpčují život. Emoce, jako součást psychické stránky člověka, se mohou uplatnit právě jako výrazný činitel působící na zdravotní stav jedince. U člověka neonemocní primárně jen duše či tělo, ale vždy obojí bio-psycho-sociální jednotka, i když tělesné aspekty mohou být více patrné. Mezi tyto psychosomatické choroby patří např. ischemická choroba srdeční, vysoký krevní tlak, vředová nemoc dvanáctníku a žaludku, chronický únavový syndrom, astma, apod. V textu se autorka též zabývá zjišťováním jednotlivých osobnostních rysů, podle kterých se dá předvídat psychická odolnost či maladaptabilita v náročných životních situacích, v závislosti na působení stresu. Kniha se rovněž věnuje syndromu vyhoření, se kterým se jedinec 21. století musí často vyrovnávat.

Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D., Katedra kulturních a náboženských studií PdF UHK

SOKOLÍČKOVÁ, Zdenka: Člověk v pokorném závazku vůči světu: studie z ekologické etiky. Červený Kostelec: Pavel Mervart 2012, 245 s., ISBN 978-80-7465-042-0.

Odborná monografie na téma vztahu člověka a prostředí, které obydluje, vychází z poznatků kulturologie a kulturní a sociální ekologie, ale směřuje spíše do oblasti environmentální filozofie a etiky. Je rozdělena do tří celků; první shrnuje a hodnotí dosavadní vývoj v oboru ekologické etiky (antropocentrické versus neantropocentrické koncepce) a ústí ve formulaci postoje nazvaného pokorný antropocentrismus, druhý pojednává o fenoménu takzvaného znovuzakouzlení světa na základě rozboru díla Maxe Webera a třetí nese název Přijetí závazku vůči životu a je syntézou učení Alberta Schweitzera a Hanse Jonase. Pokorný závazek vůči světu má být pro současnou západní společnost vodítkem k ekologicky odpovědnému uvažování o člověku jako faktoru proměn na tváři Země.

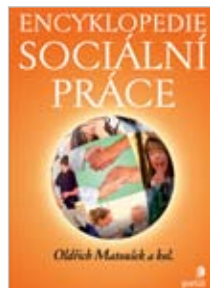
doc. PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D., Katedra kulturních a náboženských studií PdF UHK

PETRÁČEK, Tomáš: Nevolníci a svobodní, kníže a velkostatek. Praha: Argo 2013, 405 s., ISBN 9788025707968.

Kniha Tomáše Petráčka představuje jedinečný pokus o nový vhled do sociálních dějin české společnosti 10.–12. století. Autor na základě dochovaných pramenů zkoumá problematiku proměn osobní svobody venkovského obyvatelstva, nově analyzuje roli nevolnictví a otroctví v rané přemyslovských Čechách či proměny vlastnictví půdy a majetku a dispozice s nimi.

Spolu s tím originálním způsobem analyzuje vznik knížecích a církevních velkostatků, rozvoj hradské správy či vliv služebné organizace na rozvoj osobní svobody původně závislých řemeslníků. Provokativní závěry, k nimž autorův výzkum dospěl, tak vrhají na nejstarší české dějiny zcela nové světlo.

Pracovníci Ústavu sociální práce UHK

MATOUŠEK, Oldřich a kol.: Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál 2013, 576 s., ISBN 978-80-262-0366-7.

Encyklopedie přináší přes 200 hesel ze všech oblastí sociální práce a je postavena na interakčním pojetí sociální práce. Jedinečnost sociální práce spočívá v tom, že operuje v poli mezi klientem a jeho sociálním prostředím. V podobě tematicky uspořádaných samostatných hesel poskytuje toto rozsáhlé dílo přehled psychologických a sociologických teorií a přístupů s důsledky v oblasti sociální práce. Přináší přehled klíčových pojmů, technik a metod sociální práce, ohrožených skupin a poskytovaných služeb. Samostatnou část tvoří hesla charakterizující profesi sociálního pracovníka a hesla zabývající se výzkumem v oblasti sociální práce. Encyklopedie sociální práce reflektuje domácí vývoj oboru v evropském kontextu a zohledňuje i širší mezinárodní zřetel. Hesla popisují daný jev a jeho historii, hodnotová východiska, aplikační možnosti a výzkum. Na tvorbě publikace se vedle dalších předních odborníků v oblasti sociální práce a souvisejících oborů z vysokých škol i praxe významně autorsky podílejí rovněž pracovníci Ústavu sociální práce UHK dr. Radka Janebová, dr. Miroslav Kappl, dr. Daniela Květenská, dr. Martin Smutek, dr. Lucie Smutková, dr. Zuzana Truhlářová a dr. Josef Zita(+).

Publikace vydávané Univerzitou Hradec Králové či z pera jejích zaměstnanců jsou dostupné v nakladatelství Gaudeamus UHK a prostřednictvím knižního e-shopu FF UHK, který brzy začne sloužit i k celouniverzitní nabídce knih a propagačních předmětů. Těšíme se na vaše objednávky a nákupy.

Podrobná nabídka je k dispozici na www.uhk.cz.

Milá absolventko, milý absolvente!

Je mi velkým potěšením a ctí, že vás mohu pozvat na historicky první **setkání absolventů Univerzity Hradec Králové**. Škola za více než pět desetiletí své existence prošla dynamickým vývojem a několikrát změnila své jméno, ale — a to zůstává neměnným — připravovala vždy skvělé absolventy, kteří jsou dobrou vizitkou naší univerzity. Mám to štěstí, že při svých cestách pravidelně potkávám absolventy našich fakult na školách všech stupňů, ve firmách a podnicích, státních institucích, na vědeckých pracovištích i v uměleckých kruzích. A těší mě, že se setkávám s milými a pracovitými lidmi, kteří na léta svých studií v Hradci Králové rádi vzpomínají a jsou na svoji alma mater patřičně hrdí.

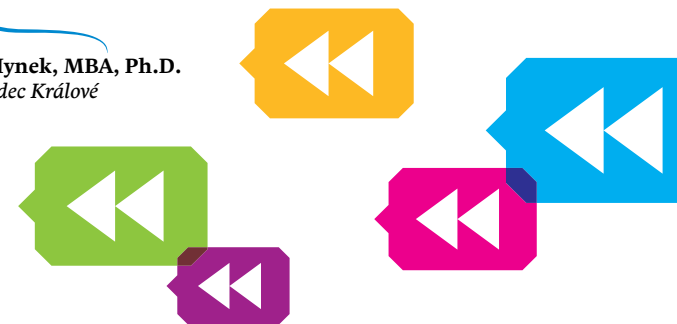

Vím, že někteří z vás se pravidelně alespoň s některými spolužáky vídáte a scházíte, ale ne všichni tuto možnost mají. Možná jste se od dob svých studií neviděli s kamarádem, se kterým jste sdíleli všechny radosti i strasti studia, nevíte, kam se poděla a co dnes dělá ta vždy usměvavá studentka z vašeho kruhu, a už vůbec netušíte, jak se daří tomu klukovi, který studoval ve vedlejší skupině a byl s vámi na lyžařském kurzu. Možná jste zvědaví i na to, jak se má paní docentka, z jejíhož předmětu jste tenkrát měli takové obavy, zda tu ještě učí ten mladý snaživý asistent, který vás přiváděl k zoufalství kvůli zápočtu, nebo jak se změnila laboratoř či posluchárna, kde jste trávili tolik času. A nebudu nijak zastírat, že i my, vaši učitelé, jsme zvědaví na vás, těšíme se na vaše tváře, vaše příběhy a vzájemná setkání. Rádi vám ukážeme, co všechno se změnilo a jak se vaší fakultě a škole daří dnes. To všechno vám chceme nabídnout při setkání **14. září 2013!**

Věřím, že moje pozvání, které činím jménem všech zaměstnanců Univerzity Hradec Králové, přijmete, pomůžete nám rozšířit informaci o této akci mezi vašimi přáteli a že se druhou zářijovou sobotu společně sejdem na naší univerzitě. Je to vaše univerzita, jste součástí její historie, jste členy početné rodiny jejích absolventů. A to je dost důvodů, proč bychom to měli společně oslavit.

Na setkání s vámi všemi se těší

prof. RNDr. Josef Hynek, MBA, Ph.D.
rektor Univerzity Hradec Králové

Česká spořitelna vyhlašuje studijně-pracovní stáže: on-line komunikace/sociální sítě

Chcete se naučit něco nového z oblasti komunikace a marketingu?

Zajímá Vás, jak se používají sociální sítě v bance naší velikosti?

Máte zájem o kvalitní praxi a trvalou spolupráci s ČS?

Přihlaste se na facebook.com/groups/stazovyprogram a naučte se využívat potenciálů on-line komunikačních sítí. Stáž trvá vždy jeden měsíc a koná se každý pátek dopoledne v budově centrály České spořitelny v Praze. Kromě vědomostí a zkušeností se zapojíte do i vybraných projektů banky a absolvujete kurz krizové komunikace.

S Českou spořitelnou máš školné na iCollege za polovic!

Česká spořitelna nabízí studentům partnerských škol stipendium na studijní program zaměřený na podnikání na internetu. Špičkoví odborníci se

s vámi během devíti sobot zimního semestru 2013 podělí o budoucí trendy v oblastech byznysu, technologií, řízení firmy i tvůrčího myšlení – to vše s praktickou aplikací na váš vlastní podnikatelský záměr. Deseti vybraným studentům, kteří úspěšně absolvují výběrové řízení, zaplatí Česká spořitelna polovinu školného.

Uzávěrka přihlášek je 30. června 2013.

Podrobné informace na:
www.csas.cz/educs
www.icollege.cz

Zaplaťte kartou České spořitelny a vyhraďte zájezd na Nový Zéland!

Připravili jsme novou atraktivní soutěž! Zaplaťte kartou u obchodníků nebo na internetu a do 30. června 2013 můžete vyhrát zájezd na Nový Zéland, Madeiru nebo některou z dalších 560 báječných cen. Každý den soutěže a každou hodinu od 9.00 do 19.00 vyhraje vždy 22. uskutečněná platba v minimální hodnotě 200 Kč. A ještě něco navíc: každému, kdo bude zaregistrovaný v programu Partner, přidáme k výhře 500 Kč.

Podrobnější info o soutěži na
www.csas.cz/soutezzeland.cz

V klubu Gusta to žije!

Dominik Synek a Anna Svatková, studentský klub Gusta

Studentský klub Gusta při Středisku podpory pro studenty se specifickými potřebami Augustin uskutečnil před koncem letního semestru dvě akce, které rozhodně stály za návštěvu. Mohli se o tom přesvědčit všichni návštěvníci auly, jež byla po oba termíny zcela zaplněna.

Lucie a Jiří, mladá moderátorská dvojice, provedla 15. dubna 2013 všechny nadšené filmové fanoušky světem současné kinematografie, jež se nebojí zapojit i herce, kteří jsou na vozíčku nebo třeba neslyšící. Diváci se tak mohli přesvědčit, že některé druhy postižení nemusí být žádnou překážkou ani při budování herecké kariéry. Filmový maraton čítal 8 unikátních položek a bylo opravdu na co se dívat. Mezi filmovými lahůdkami byl prostor také pro hodinovou interaktivní přednášku – Kino potmě, kterou přednesly pracovnice Týfloservisu.

O týden později přivítali studenti v pohodlných křeslech auly dva významné hosty, kteří přišli poho-

vořit o svých zkušenostech a hlavně úspěších dosažených i přes svůj handicap. Obě známé osobnosti mluvily upřímně a vyrovnaně, takže by nikdo ani nepoznal, že jejich dlouhé kalhoty skrývají „dřevěnou nohu“. Lou Fanánek Hagen vyprávěl veselé historky z koncertů a Jiří Ježek popisoval zážitky z cyklistických závodů.

Pro studenty se obě akce staly příjemným poučením v době příprav na zkouškové období a už se těší, co si pro ně klub Gusta připraví příště. Více informací o klubu GUSTA a jeho akcích získáte na [www.facebook.com: Studentský klub při středisku Augustin](http://www.facebook.com:Studentský klub při středisku Augustin).

V rámci sebepoznávání a bourání bariér mezi zdravým člověkem a jedincem s postižením pořádá studentský klub GUSTA také víkendový zážitkový kurz v Orlických horách. Díky tomuto kurzu jsme si mohli vyzkoušet a přiblížit život s různým typem postižení. Pestrý a dobře připravený program nás zaměstnával po celý den a naplňoval novými zážitky. Největší

ohlas měla hra s názvem Den Triffidů, kdy jsme byli rozděleni do skupinek po pěti. V každé skupince byl pouze jeden člen, který viděl, ostatní měli oči zavázané šátkem. Cílem hry bylo dostat svou skupinku přes různé překážky do bezpečí, a to bez mluvení. Tato hra nás obohatila hlubokými zážitky a cennými zkušenostmi, které se dají využít při setkání s nevidomým a sluchově postiženým člověkem.

Během celého kurzu se náš kolektiv upevňoval díky různým poznávacím hrám a dobře volenými společnými

aktivitami. Lektorský tým, který nás po celou dobu kurzu provázel, nám prohloubil velmi kreativním a působivým způsobem naši empatickou složku osobnosti, která je nezbytná pro práci s postiženými.

Možnost vyzkoušet si jednotlivé druhy postižení na vlastní kůži je, podle mého názoru, ten nejcennější zážitek, vedle upevňování kolektivu, který nám mohl kurz nabídnout. Myslím, že bariéry mezi zdravým a postiženým jedincem se podařilo zbourat nebo alespoň posunout.

**UHK —
dokonalá
pestrost
vzdělávání!**

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází zpravidla čtyřikrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo v červnu 2013. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 16. září 2013. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zpravodaj@uhk.cz.

Redakční rada: PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D., (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., Ing. Věra Palánová, Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D., Ing. Petr Exner, doc. PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Mgr. Václav Víška, Ph.D.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků. Fotografie: archiv Zpravodaje UHK, Michal Zámečník (s. 32), Vladimír Mlynářčík (s. 4, 5, 6, 7, 9, 18), Michal Urban (s. 11, 13), Jana Ondráková (s. 14, 17), Archiv ČNB (s. 22), Jaromír Kovárník (s. 24), Věra Palánová (s. 28), Karel Kouba (s. 31), Archiv střediska Augustin (s. 41).

Grafická koncepce: Jiří Toman a Michal Kukačka
Sazba a tisk: Remarque studio a.s., Hradec Králové

léto / 2013

www.uhk.cz

